



2019-03-31

Motion om ett resurscentrum för jämställhetsarbetet i Helsingborgs stads skolor

Barn kommer till förskolan och skolan med olika förutsättningar. Olika förväntningar och krav ställs på flickor och pojkar. Vem som tar och ges utrymme i klassrummet, skillnader i bemötande, betyg och den psykiska hälsan ser olika ut på grund av kön.

För att alla barn ska få möjlighet och våga vara just det barnet de själva vill, krävs ett bemötande och en pedagogik som tar hänsyn till att ingen människa är den andra lik. Först när barn ses som barn, och inte pådyvlas en könsroll de inte bett om, kan alla få en ärlig chans att vara människor. Det är först då vi kan ge dem chansen att välja yrke utifrån intresse och inte utifrån förväntan.

Flickor upplever stress i högre grad i skolan och mår sämre än pojkar. Tittar vi på det ur ett HBTQ-perspektiv ser vi att de ungdomarna ligger ännu sämre till när det gäller psykisk ohälsa. Programvalen till gymnasiet är fortfarande väldigt könsstereotypa, tidigare könsmonster lever kvar. Flickor har generellt bättre betyg än pojkar i alla ämnen. Trots att vi jobbat med detta under årtionden har kvinnodominerade yrken lägre lön än mansdominerade.

Upprop som #MeToo, #Tystiklassen och #Räckupphanden gav oss berättelser som upprör och som visade på behovet av ett intensifierat jämställdhetsarbete i skolan. I Friendsrapporten från 2017 beskriver organisationen att de mött flera elever och lärare som är så vana vid sexuella trakasserier att de ser det som en del av vardagen och att det är så tjejer och killar betar sig mot varandra. För att få stopp på sexuella trakasserier kan vi inte bara behandla symptomen utan måste också ta tag i de bakomliggande orsakerna.

Skolan är den viktigaste plattformen för att ändra synen på identitet och könsroller. I arbetet för att utplåna könsrättvisor är genuspedagogiken en viktig del i skolornas värdegrundsarbete. Bristen på jämställdhet uppstår inte ur tomma intet, utan bottnar i ojämlika strukturer och en syn på kvinnor och män som av en naturlag väsensskilda.

För att motverka detta, krävs en normkritisk pedagogik som aktivt går emot de könsnormer och den strukturella ojämlikhet som inte bara finns inom förskolan och skolans ramar, utan också i samhället i stort. En normkritisk genuspedagogik ger barnen många möjligheter, istället för de traditionellt begränsade.

Förskolans genusuppdrag formuleras i både skollagen och i läroplanen för förskolan. På motsvarande sätt är det för grundskolan och gymnasiet. Senast i juli 2018 kom förändringar i läroplaner och kursplaner för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet som bland annat gällde skrivningar om just jämställdhet.

För att jämställdhetsarbetet ska vara framgångsrikt måste det finnas med i hela verksamheten i förskola och skola. Jämställdhet kan varken vara beroende av enskilda eldsjälur på en skola eller klaras av på en fortbildningsdag, utan måste vara en del av det ständigt pågående utvecklingsarbetet på alla skolor.

I vissa kommuner finns genuspedagoger anställda som en resurs för skolorna. Men inte en enda genuspedagog finns i dagsläget anställd som just genuspedagog i Helsingborgs skolor och förskolor. Det finns heller ingen utarbetad övergripande plan för arbetet med jämställdhet, utan respektive skola/förskola arbetar på olika sätt med dessa frågor utifrån läroplanens krav.

Under några år i början av 2000-talet arbetade Helsingborgs skolor för ökad jämställdhet med projektet Elfte steget. I samband med detta föreslogs år 2003 att ett Jämställdhetscenter skulle skapas som en resurs för skolorna, istället för att varje skola skulle arbeta på var sitt håll. Men så blev det inte.

Vänsterpartiet vill se att uppdraget om genuspedagogik och jämställdhet i skolan stärks – det behövs riktade tydliga insatser, utbildningar och arbete med detta. Vi anser att det verkligen är dags nu år 2019 att åter ta tag i förslaget från 2003, för att stödja skolorna i deras arbete för att uppfylla läroplanens jämställdhetsmål och i förlängningen därmed också bidra till ett jämställt samhälle, där alla oberoende av kön ges lika möjligheter. Genuspedagogiken behövs, om vi ska sluta vara ojämsställda från förskoleåldern fram till pensionen.

För att lyfta och stärka arbetet med jämställdhet i skolan yrkar därför Vänsterpartiet

att en utredning görs om hur ett resurscentrum med genuspedagoger bäst kan organiseras för att kunna ge all förskole- och skolpersonal stöd och kontinuerlig fortbildning kring genusfrågor samt kostnaderna för detta och

att en övergripande handlingsplan tas fram för ett intensifierat jämställdhetsarbete med stöd av ett resurscentrum i alla skolformer

För Vänsterpartiets fullmäktige

Ingrid Mattiasson Saarinen